

**Додаток до рішення 24 сесії Коростенської
міської ради VIII скликання від
06.07.23р.№ _____**

**Президенту України
Володимиру ЗЕЛЕНСЬКОМУ**

**Голові Верховної Ради України
Руслану СТЕФАНЧУКУ**

**Прем'єр-міністру України
Денису ШМИГАЛЮ**

**Голові Житомирської обласної військової
адміністрації
Віталію БУНЕЧКУ**

**В.о. голови Житомирської обласної ради
Володимиру ШИРМІ**

Звернення депутатів

Коростенської міської ради Житомирської області щодо недопущення прийняття в майбутньому Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження переліку населених пунктів, віднесених до зон радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи, та визнання такими, що втратили чинність, деяких актів Кабінету Міністрів України»

Депутати Коростенської міської ради звертаються до Вас стосовно проєкту Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Переліку населених пунктів, віднесених до зон радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи», що винесений на громадське обговорення, яке триватиме до 22 липня поточного року. Проєктом Постанови пропонується перегляд населених пунктів, які станом на тепер віднесені до тієї чи іншої категорії зон радіоактивного забруднення.

Коростенська міська територіальна громада віднесена до зони гарантованого добровільного відселення (3 зона).

Станом на 01 липня 2023 року в Коростенській міській територіальній громаді проживає більше 61,8 тисяч потерпілого населення, в тому числі 535 учасників ліквідації аварії на ЧАЕС, 16,8 тисяч потерпілих внаслідок Чорнобильської катастрофи дітей, в тому числі 70 дітей з інвалідністю, інвалідність яких пов'язана з наслідками аварії на ЧАЕС.

За останні роки статистика захворювань, пов'язаних з радіоактивним опромінюванням здоров'я людей, збільшилася у кілька разів. А саме з 2010 по 2022 роки з розрахунку на 10 тисяч осіб:

№ п/п	Захворюваність	2010	2015	2018	2019	2020	2021	2022
1.	Онкологічна	91,7	82,4	127,9	115,7	108,3	104,4	103,1
2.	Щитоподібної залози	55,8	65,0	136,7	93,8	52,6	151,8	149,3

Після 37-х роковин Чорнобильської трагедії мешканці Коростеня, що є найбільшим містом, яке постраждало від аварії на ЧАЕС, заявляють про те, що на державному рівні не тільки не виконуються, але й скорочуються пільги і права потерпілого населення, в тому числі і ліквідаторів наслідків аварії на ЧАЕС. 28 грудня 2014 року Верховною Радою був прийнятий Закон України «Про внесення змін та визнання такими, що втратили чинність, деяких законодавчих актів України» за №76-VIII, яким було уже скасовано багато пільг для постраждалого населення, в тому числі для дітей та учасників ліквідації аварії на ЧАЕС.

Навіть у стані війни питання соціального та пенсійного забезпечення постраждалих від Чорнобильської катастрофи є актуальним, адже це також наші ветерани, які в свій час зберегли весь світ від розповсюдження радіації.

Стаття 3 Конституції України гарантує захист людини, її життя та здоров'я, честь та гідність, недоторканість і безпеку. Спокійно спостерігати, як порушуються конституційні права потерпілих від наслідків Чорнобильської катастрофи, вже просто не можливо.

Положення статті 16 Конституції України зобов'язують державу нести відповідальність за впровадження системи заходів щодо вирішення проблем, пов'язаних із забезпеченням захисту прав, інтересів, гарантій, наданих особам, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи та прямо зазначають, що забезпечення екологічної безпеки і підтримання екологічної рівноваги на території України, подолання наслідків Чорнобильської катастрофи – катастрофи планетарного масштабу, збереження генофонду українського народу є обов'язком держави.

Тобто, покладення Конституцією України на державу обов'язку захищати осіб, які постраждали від наслідків Чорнобильської катастрофи, вказує на особливий статус таких осіб у контексті їх соціального захисту та охорони здоров'я, а, відтак – обумовлює посиленій їх соціальний захист.

Разом з тим, рішенням Конституційного Суду України від 07.04.2021 року № 1-р(П)/2021 зазначено, що держава може змінювати законодавче регулювання у сфері соціального захисту осіб, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, проте в разі зміни такого регулювання вона не повинна вдаватися до обмежень, що порушують сутність їх індивідуальних прав, а досягнутий рівень соціального захисту має бути збережено.

Також Конституційним Судом у рішенні від 17.07.2018 року №6-р/2018, виходячи зі змісту ст.16 Конституції України, було наголошено на потребі зберігати генофонд українського народу, яка викликана перш за все незадовільною екологічною ситуацією, спричиненою, зокрема, Чорнобильською катастрофою, наслідком якої стало погіршення стану здоров'я населення, демографічний занепад, зростання смертності потерпілого від Чорнобильської катастрофи населення, захворюваності дітей, підвищення рівня

інвалідизації населення. Вкрай серйозними наслідками, породженими цією катастрофою, є також проблеми соціально-психологічного характеру у постраждалих від Чорнобильської катастрофи громадян.

Закон України «Про правовий режим території, що зазнала радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи» регулює питання поділу території на відповідні зони. Зони встановлюються шляхом визначення радіоактивного забруднення та даних щорічної дозиметричної паспортизації із зазначенням очікуваних доз опромінення населення. Дана інформація повинна оприлюднюватися Кабінетом Міністрів України один раз на три роки, починаючи з 2009 року, а також надаватися на запит відповідно до Закону України "Про доступ до публічної інформації". Але з 2009 року оприлюднення не проводилось. Тому результати проведеної у 2011 році загальнодержавної дозиметричної паспортизації застарілі, не охоплюють всі критерії радіологічного стану населених пунктів для перегляду меж зонування, не відображають реальної картини дози опромінення людей станом на 2023 рік, відсутній аналіз росту (зниження) онкозахворюваності на відповідних територіях.

Підсумовуючи викладе зазначаємо та звертаємо увагу, що жодним чином не допускається з боку держави порушення сутності права на соціальний захист осіб, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, їх дискримінацію. Натомість держава повинна вживати всіх заходів для гарантування прав людини, їх забезпечення, захисту та відповідного сприяння реалізації. Закликаємо не допустити в майбутньому прийняття проєкту Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження переліку населених пунктів, віднесених до зон радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи, та визнання такими, що втратили чинність, деяких актів Кабінету Міністрів України» з метою недопущення зменшення соціальних гарантій та соціального захисту постраждалого від аварії на Чорнобильській АЕС населення.

Коростенська міська рада просить:

1. У зв'язку з повномасштабним вторгненням РФ на територію України не розглядати питання щодо внесення змін до категорій зон радіоактивно забруднених територій, а саме щодо зняття зони гарантованого добровільного відселення з населених пунктів Коростенської міської територіальної громади, які виключені в проєкті Постанови.
2. Просимо переглянути методіку встановлення зон радіоактивного забруднення територій, враховуючи рівень захворювань, пов'язаних з радіоактивним опромінюванням здоров'я у потерпілого населення, проживаючого на території радіоактивних зон.

За дорученням депутатів Коростенської міської ради VIII скликання

Міський голова

Володимир МОСКАЛЕНКО

Секретар міської ради

Олександр ОЛЕКСІЙЧУК